

Vizija, misija i pravci djelovanja

VIZIJA UDRUGE GRAK:

Prepoznatljiva i utjecajna organizacija u društveno i kulturno razvijenoj zajednici.

MISIJA UDRUGE GRAK:

Poticati društveno-kulturni razvoj zajednice i osnažiti građane da kreiraju nove sadržaje.

STRATEŠKI PRAVCI DJELOVANJA (2025.-2030.)

Postignuti rezultati prema strateškim smjernicama:

Pravac 1: Društveno-kulturni razvoj zajednice

Građani koji žive u nekoj zajednici najbolje osjete njene potrebe. Kada detektiramo potrebe možemo smisliti kreativne načine djelovanja i izražavanja, kako bi se problemi zajednice riješili ili barem umanjili. Mi smo uočili da naša zajednica treba podršku kako bi **oživjeli bogatu tradiciju pučke i umjetničke keramike**.

Također smo kao problem detektirali **nedostatak klubova u kojima se naši sugrađani mogu kreativno izražavati i provoditi slobodno vrijeme**. Tako je nastao **Otvoreni keramički atelje** koji smo kasnije preimenovali u Keramički atelje Petrinja. Udruga GRAK kontinuirano vodi ovaj atelje od 2020. godine.

2025. dobili smo prostor za rad Keramičkog ateljeja Petrinja u novootvorenom Centru za mlade Laura u petrinji.

Udruga GRAK aktivno sudjeluje u razvoju pješačke rute **Camino Banovina** koja je novi turistički proizvod naše županije.

Također smo suorganizatori **FLIK**-a, festivala lončarstva i keramike koji promiče lokalnu tradiciju i suvremenu umjetnost.

Pravac 2: Povećati građanski aktivizam i osnažiti lokalne udruge

Udruga GRAK ne djeluje samo programski, nego i kao podrška razvoju civilnog društva u Petrinji i šire.

Aktivni građani temelj su razvoja svake zajednice. Oni se uključuju u različite inicijative i organizacije civilnog društva kako bi sudjelovali u rješavanju problema i odgovarali na potrebe lokalne sredine. U Republici Hrvatskoj organizacije civilnoga društva najčešće djeluju u obliku udruga, koje svojim radom doprinose društvenoj koheziji, solidarnosti i razvoju aktivnog građanstva.

Svaka udruga zahtijeva kontinuiran i planski organizacijski razvoj. U 2025. godini Udruga GRAK prepoznala je važnost međusobne podrške među organizacijama te je aktivno doprinosila jačanju kapaciteta drugih udruga kroz razmjenu znanja, iskustava i informacija.

Podrška se odnosila na:

- savjetovanje u području pripreme i prijave projekata na lokalne, nacionalne i EU natječaje,
- dijeljenje iskustava vezanih uz organizacijsko upravljanje i strateško planiranje,
- informiranje o zakonskim obvezama, administrativnim i knjigovodstvenim zahtjevima,
- poticanje kontinuirane edukacije članova i praćenja relevantnih javnih politika i strategija.

Poseban naglasak stavljen je na važnost usklađenosti rada udruga s važećim zakonodavnim okvirom, ali i na potrebu praćenja razvojnih dokumenata i strategija na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. Ujedno smo naglašavali kako održivost organizacije ne ovisi isključivo o financiranju, već i o jasno definiranoj viziji, misiji i zajedničkim vrijednostima članova.

Kroz međusobnu podršku, otvorenu komunikaciju i umrežavanje, doprinosimo stvaranju stabilnijeg, otpornijeg i profesionalnijeg civilnog društva u lokalnoj zajednici. Smatramo da razvoj pojedine udruge istovremeno znači i razvoj cijelog sektora, jer samo snažne i organizacijski osnažene udruge mogu dugoročno i kvalitetno odgovarati na potrebe građana.

2025. osnaživali smo Forum udruga, 8 petrinjskih udruga koje pružaju usluge osobama starije životne dobi i osobama s invaliditetom. Cilj je aktivno djelovanje Foruma udruga u svrhu jačanja zagovaračke uloge lokalnih organizacija civilnog društva za zadovoljenje potreba ranjivih skupina. Započeli smo analizu trenutnog stanja usluga za ranjive skupine nakon potresa, i to u 5 područja djelovanja: socijalne usluge, zaštita zdravlja, cjeloživotno učenje, različiti aspekti slobodnog vremena, ljudska prava i sigurnost te civilno društvo koje promiče interese ranjivih skupina s ciljem poboljšanja kvalitete njihovog života u našem gradu.

Forum udruga je kroz zagovaračke inicijative:

1. Osnovao Povjerenstva za osobe starije životne dobi Grada Petrinje kao savjetodavno tijelo gradonačelnice
2. Osnovao i uspostavio rad Kluba umirovljenika Petrinja smještenog u velikom kontejneru u Centru novog života

Poseban naglasak stavljen je na važnost analize potreba zajednice te usklađivanje programskih aktivnosti s aktualnim društvenim izazovima i strateškim dokumentima na različitim razinama. Uz tehničke i administrativne aspekte rada, u savjetodavnom procesu isticali smo i važnost međuljudskih odnosa unutar organizacija, timske suradnje te jasno definirane zajedničke vizije razvoja.

Smatramo da snažne i stabilne udruge čine snažnu zajednicu. Jačanjem kapaciteta drugih organizacija doprinosimo stvaranju održivog, povezanog i kompetentnog civilnog društva u Petrinji i šire.

Pravac 3: Poticanje međusektorske suradnje

Partnerski odnos između javnih tijela i civilnoga društva su kamen temeljac učinkovitog kreiranja javnih politika i održivom razvoju zajednice.

Rad ateljea sufinancira Grad Petrinja i Sisačko-moslavačka županija. Početkom 2025. od Grada Petrinje dobili smo na dugoročni period (10 godina) prostor za rad Keramičkog ateljea Petrinja.

Udruga GRAK kroz [FLIK](#) (festival lončarstva i kermike) intenzivno surađuje s Turističkom zajednicom Grada Petrinje.

Kroz razvoj pješačke rute [Camino Banovina](#) smo surađivali s Gradom Petrinjom, Gradom Glinom, Općinom Topusko, Sisačko-moslavačkom županijom, Turističkom zajednicom Grada Petrinje, Turističkom zajednicom Topusko, Turističkom zajednicom Sisačko-moslavačke županije te udrugama (Planinarsko društvo ZRIN i Bratovština sv. Jakova).

Provedbom niza aktivnosti s 6 dionika u zajednici, ostvarena je i nastavljena suradnja: Grad Petrinja, Poslovne zone Petrinja – produžen Ugovor za najam ureda za Udruge, Dom za odrasle osobe Petrinja – sudjelovanje korisnika u aktivnostima keramičkog ateljea Petrinja, Dom za starije osobe Petrinja – sudjelovanje korisnika na radionicama psihosocijalne podrške, Dječiji vrtići- sudjelovanje djece na aktivnostima keramičkog ateljea Petrinja, Crveni Križ Petrinja – zajedničko provođenje preventivnih zdravstvenih aktivnosti, poslovni sektor kroz donacijske programe.

Ured udruge GRAK u Centru novog života

Produžen Ugovor o najmu za 2025. godinu, u petrinjskom Centru novog života, Sajmište 2/1, Petrinja, modularnom poslovnom centru koji je izgrađen nakon potresa. Nabavili smo namještaj i opremu i opremili ured u kontejneru veličine 11 m².

BROJ PROVEDENIH PROJEKATA U 2025.: 7

BROJ ZAPOSLENIH OSOBA: 18

Projekti udruge

Keramički atelje Petrinja – 2025.

Period provedbe 1.1.2025. – 31.12.2025.

Projekt Keramički atelje Petrinja u 2025. godini nastavljen je kao važan kulturno-društveni program Udruge GRAK, usmjeren na očuvanje tradicijskog lončarstva, razvoj kreativnosti građana te jačanje zajednice kroz umjetničko stvaralaštvo.

Financiranje projekta

Provedba programa osigurana je kroz kombinaciju javnih i vlastitih sredstava:

Grad Petrinja – 1.000,00 €

Sisačko-moslavačka županija – 600,00 €

Vlastita sredstva Udruge GRAK – 8.000,00 €

Volonterski doprinos članova Keramičkog ateljea

Posebno ističemo značajan volonterski angažman članova koji su sudjelovali u organizaciji radionica, pripremi materijala, održavanju opreme, komunikaciji s korisnicima i promociji aktivnosti.

Novi prostor – dugoročna stabilnost

Dana 25. travnja 2025. svečano je otvorena obnovljena zgrada stare klaonice, vrijedan primjer industrijske baštine, prenamijenjena u Centar za mlade „Laura“. U tom prostoru smješten je i Keramički atelje Petrinja, čime su osigurani kvalitetni infrastrukturni uvjeti za daljnji razvoj programa.

Potpisan je Ugovor o korištenju prostora i Sporazum o partnerstvu u provedbi projekta „Centar za mlade Laura“ na razdoblje od 10 godina (do 2035. godine), čime je osigurana dugoročna stabilnost rada ateljea i kontinuitet programa.

Provedena radionica „Glineni laboratorij“

U sklopu programa Keramičkog ateljea Petrinja tijekom 2025. godine provedena je radionica „Glineni laboratorij“, osmišljena kao prostor istraživanja, eksperimentiranja i kreativnog učenja kroz rad s glinom a namijenjena mladim osoba.

Radionica je bila usmjerena na istraživanje različitih vrsta glina, tekstura, tehnika modeliranja i površinske obrade, kao i na upoznavanje s osnovama pečenja i glaziranja. Sudionici su imali priliku testirati različite pristupe izradi uporabnih i umjetničkih predmeta, učiti kroz praktičan rad te razvijati vlastiti autorski izraz.

Poseban naglasak stavljen je na: proces učenja kroz pokušaj i pogrešku; razumijevanje materijala i njegovih mogućnosti; poticanje kreativnog razmišljanja i samostalnosti; razmjenu iskustava među sudionicima.

„Glineni laboratorij“ okupio je 14 mladih osoba a radionice su vodiliiskusni članovi ateljea, čime je dodatno potaknuto međugeneracijsko učenje i suradnja. Radionica je pridonijela jačanju samopouzdanja sudionika, razvoju novih vještina te produbljivanju interesa za keramičko stvaralaštvo.

Osim edukativne vrijednosti, radionica je imala i snažan socijalni učinak. Kroz zajednički rad i dijeljenje ideja, sudionici su razvijali osjećaj pripadnosti zajednici, što je posebno važno u kontekstu postpotresne revitalizacije Grada Petrinje.

„Glineni laboratorij“ pokazao se kao model rada koji povezuje tradiciju i suvremeni pristup keramici te će i u narednom razdoblju predstavljati važan dio programskih aktivnosti Keramičkog ateljea Petrinja.

Obuhvat korisnika i društveni učinak

Tijekom 2025. godine Keramički atelje koristilo je 86 sugrađana i posjetitelja iz cijele Hrvatske i inozemstva. Od osnutka ateljea do kraja 2025. godine više od 300 osoba uključeno je u izradu predmeta od keramike.

Programi su obuhvaćali: redovite radionice keramike i rada na lončarskom kolu; tematske i edukativne radionice za građanstvo; individualni rad članova; pečenja radova i tehničku podršku korisnicima; međugeneracijsko učenje i prijenos znanja; Očuvanje nematerijalne baštine i suvremeni trendovi.

Lončarstvo na području Petrinje zaštićeno je kao nematerijalno kulturno dobro te predstavlja važan dio identiteta grada. Aktivnosti ateljea usmjerene su na prijenos znanja na nove generacije, ali i na povezivanje tradicijskih tehnika sa suvremenim umjetničkim pristupima. Istodobno, izrada keramike postaje globalni trend – mladi diljem svijeta vraćaju se rukotvorstvu, sporijem načinu stvaranja i autentičnom izrazu. Keramički atelje Petrinja prepoznaje i prati te trendove, stvarajući prostor u kojem se tradicija i suvremenost susreću.

Terapijski i revitalizacijski učinak

Glina je tradicionalno poznata kao antistresna terapija jer potiče kreativnost, koncentraciju i smirenje. U razdoblju nakon potresa, u fazi revitalizacije i obnove Grada Petrinje, Keramički atelje postao je prostor susreta, emocionalnog rasterećenja i ponovne izgradnje povjerenja u zajednicu. Kroz kreativni rad građani su dobili sigurno mjesto za izražavanje, druženje i osjećaj pripadnosti, što predstavlja važan doprinos društvenoj koheziji i oporavku lokalne zajednice.

Zaključak

U 2025. godini Keramički atelje Petrinja potvrdio je svoju ulogu kulturnog, edukativnog i društveno integracijskog centra. Osiguravanjem dugoročnog prostora, stabilnog financiranja i kontinuiranog rasta broja korisnika, projekt je dodatno učvrstio svoju održivost i važnost za Grad Petrinju.

Keramički atelje nije samo mjesto izrade predmeta od gline – on je prostor susreta, prijenosa znanja, očuvanja baštine i jačanja zajednice.

Camino Banovina – 2025.

2025. godine Camino Banovina je manifestacija koja se organizirala od 1.5. – 4.5.2025.

Financiranje projekta

Volonterski doprinos članova Udruga GRAK

CAMINO BANOVINA
01.-04.05.2025.

ČETVRTAK, 01.05.
SSAK - PETRIJNA (15 km)

8:00 sati **Petrinja**, okupljanje ispred crkve sv. Lovre, organizirani prijevoz do **Sisaka**

8:30 sati **Sisak**, ispred Katedrale Uzvišenja Svetoga Križa, početna molitva sv. Jakovu

9:00 sati **Sisak**, polazak pješice u pravcu Petrinje; prolazak pokraj crkve Pehoda Blažene Djevice Marije na Viktorovu, pređah na latici Caprag, crkva Svete Marije Kraljice Mira u Naselju

12:00 sati **Molčenića**, kapela sv. Jakova

13:00 sati **Slatina**, posjet crkvi Preobraženja Gospodnjeg

15:00 sati **Petrinja**, Centar novog života, ručak u vlastitoj organizaciji, odlazak na izvredačarski hodočasnički

19:00 sati **Petrinja**, Štomsayevovo šetalište, masa u crkvi sv. Lovre

20:00 sati Organizirani prijevoz do **Pinjavora Čučićkog**, Ekološki centar Vrata Zrinske gore (večera, noćenje)

Opće informacije kontaktirajte: Sisačka je glavina i moguća sv. baz Dušo +385 0199 387 915. Sadržaj je okvirno i moguća su manja odstupanja.

U mrežu europskih Camino puteva 2023. uvrštena je nova hrvatska dionica – „Camino Banovina“, duga 75 kilometara, koja se može prehodati u četiri dana. Ruta slijedi povijesne puteve hrvatskih hodočasnika koji su od 13. stoljeća prolazili ovim područjem prema Santiagu de Composteli.

Inicijativu za obnovu rute pokrenula je predsjednica Udruga GRAK, Palma Miličević, Camino hodočasnica, u suradnji s Turistička zajednica Grada Petrinje i Bratovština sv. Jakova.

Udruga GRAK sudjelovala je kao partner u projektu „Camino Banovina – Tematska turistička staza“, čiji je nositelj Turistička zajednica Sisačko-moslavačke županije. Projekt je usmjeren na razvoj hodočasničkog i održivog turističkog proizvoda Sisačko-moslavačke županije te je dio hrvatske i europske mreže Camino de Santiago.

Ključne aktivnosti u 2025.

Sudjelovanje u pripremi i organizaciji otvaranja rute; označavanje staze i logistička priprema terena; izrada pečata za hodočasničke putovnice; komunikacijska podrška (pokretanje Facebook stranice Camino Banovina); suradnja s partnerima na promociji i provedbi manifestacije.

Camino Banovina 2025. održan je od 1. do 4. svibnja kao četverodnevno hodočašće kroz Sisak, Petrinju, Glinu i Topusko. Sudionici su prošli više od 70 kilometara kroz prirodne, povijesne i sakralne lokalitete Banovine. Na završetku hodočašća sudionici su, uz prikupljene pečate, mogli dobiti compostelu – potvrdu o prijeđenom putu.

Manifestacija je okupila hodočasnike iz cijele Hrvatske i inozemstva te potvrdila Camino Banovina kao novi prepoznatljiv kulturno-duhovni i turistički događaj regije.

Sudjelovanjem u ovom projektu Udruga GRAK doprinijela je: razvoju održivog i tematskog turizma; promociji kulturne i duhovne baštine Banovine; jačanju međusektorske suradnje (turizam – civilno društvo – Crkva – lokalna samouprava); dodatnoj vidljivosti Petrinje i cijele županije u europskom Camino kontekstu.

Camino Banovina predstavlja spoj tradicije, duhovnosti, prirodne baštine i zajedništva te važan razvojni iskorak za područje Banovine.

FLIK- festival lončarstva i keramike

2025. FLIK se održavao 27.6 - 28.6.2025.

Financiranje projekta

Provedba programa osigurana je kroz kombinaciju javnih i vlastitih sredstava:

Turistička zajednica Grada Petrinje – 2.500,00 €

Vlastita sredstva Udruge GRAK – 6.500,00 €

Volonterski doprinos članova Udruge GRAK

FLIK 2025 – inkluzivan i zabavan Festival lončarstva i keramike – održan je 27. i 28. lipnja 2025. na Gradskom kupalištu Petrinja. Festival su organizirali Turistička zajednica Grada Petrinje i Keramički atelje Petrinja, koji vodi Udruga GRAK, pod pokroviteljstvom Grad Petrinja, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske i Hrvatska turistička zajednica.

FLIK je najveći regionalni festival posvećen lončarstvu i keramici te od 2021. godine kontinuirano okuplja keramičare, umjetnike, edukatore i zaljubljenike u glinu iz cijele Hrvatske i regije.

Ciljevi festivala

- okupljanje keramičkih umjetnika i majstora tradicijskog lončarstva
- razmjena znanja, iskustava i suradnje
- promocija i prodaja autentičnih rukotvorina
- uključivanje djece i građana u kreativne procese
- jačanje kulturnog identiteta Petrinje

Program i provedene aktivnosti

Tijekom dva festivalska dana održan je bogat program radionica, demonstracija, natjecanja i glazbenih sadržaja.

Radionice za odrasle i profesionalce obuhvatile su tehnike rada na lončarskom kolu, modeliranje tehnikom ploča i traka, izradu figurica, šalica i teglica, eksperimentalne pristupe poput cijanotipije na glini te zajednički umjetnički projekt „Srce moga grada“ – maketu kulturno-povijesne jezgre Petrinje.

Dječji program bio je snažno zastupljen kroz kreativne radionice (glinene životinjice, čudovišta, maske, otisci dlanova, biljni otisci), čime je festival dodatno naglasio svoju inkluzivnu i edukativnu dimenziju.

Održane su i demonstracije majstora lončarskog kola, natjecanja u brzini i preciznosti izrade glinenih formi te interaktivni sadržaji poput „Glinenog izazova“. Posebnu vrijednost imala je demonstracija izrade stucke – tradicionalne petrinjske posude – čime je dodatno promovirana lokalna baština.

Večernji programi oba dana upotpunjeni su glazbenim nastupima, čime je stvorena atmosfera zajedništva i druženja pod otvorenim nebom.

Kulturni i baštinski kontekst

Festival se održava u kontekstu snažnog kulturnog iskoraka Petrinje:

- Petrinjsko tradicionalno lončarstvo 2024. godine upisano je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske kao nematerijalno kulturno dobro.
- Grad Petrinja od 2023. dio je Europske rute keramike pod pokroviteljstvom Vijeća Europe.
- U svibnju 2025. promovirana je knjiga „Petrinjska keramika“ autora dr. Borisa Vrge, čime je dodatno dokumentirana i valorizirana lokalna tradicija.

FLIK je dobitnik prestižnih nagrada, među kojima su Inter STAS 2021. i Simply the Best 2025., čime je potvrđena njegova kvaliteta, inovativnost i doprinos turističkoj ponudi i očuvanju baštine.

Zaključak

FLIK 2025 potvrdio je svoju ulogu najznačajnije manifestacije posvećene lončarstvu i keramici u regiji. Festival uspješno spaja tradiciju i suvremenu kreativnost, uključuje sve generacije te doprinosi kulturnoj, turističkoj i društvenoj revitalizaciji Petrinje.

Kroz partnersku suradnju i aktivnu ulogu Keramičkog ateljea Petrinja, Udruga GRAK i ove je godine dala snažan doprinos očuvanju i promociji petrinjskog lončarskog identiteta.

Klub umirovljenika Petrinja **Period provedbe 24.3. – 31.12.2025.**

Provedba programa osigurana je kroz kombinaciju javnih i vlastitih sredstava:

Grad Petrinja – 300,00 €

Donacije poslovnog sektora i građana

Volonterski doprinos lokalnih udruga i suradnika

Dana 24. ožujka 2025. u Centru novog života na Sajmištu svečano je otvoren Klub umirovljenika Petrinja te je potpisan Sporazum o partnerstvu u provedbi projekta „Klub umirovljenika Grada Petrinje“. Sporazum su potpisali: Grad Petrinja, Gradska udruga umirovljenika Petrinja, Udruga GRAK, Udruga osoba s invaliditetom SMŽ, Udruga „Pomoć starijim osobama“, Udruga „BRAVO“, Udruga „Naš život“ i Udruga za razvoj civilnog društva „Banija danas“.

Otvaranjem novog prostora osigurani su kvalitetni uvjeti za druženje, edukaciju i provedbu aktivnosti osoba starije životne dobi. Grad Petrinja osigurao je prostor, a njegovo opremanje omogućeno je kroz donatorsku akciju „Zlatni plesači za zlatnu dob“, organiziranu početkom 2025. godine u suradnji sa Sportskim plesnim klubom „Petrinia“. Tom je prilikom prikupljeno 2.522,00 EUR, uz značajnu podršku donatora i lokalnih poduzetnika, donacijama poslovnog sektora i građana. Namještaj je donirala Hrvatska gospodarska komora i Trgovina Belona. Radno vrijeme Kluba je od ponedjeljka do petka, od 9:00 do 12:00 sati, a namijenjen je svim umirovljenicima s područja grada.

Provedene aktivnosti (ožujak – prosinac 2025.)

Sve aktivnosti su se provodile u suradnji sa svim lokalnim udrugama koje skrbe o starijim sugrađanima. U razdoblju od otvaranja do prosinca 2025. održano je pet tematskih radionica s više od 100 sudionika.

U suradnji Udruge GRAK, Udruge PSO – Pomoć starijim osobama i Građanske inicijative „Moj grad Sisak“, u okviru programa SuPER – susreti podrške, edukacije i relaksacije, provedene su dvije radionice posvećene kvaliteti života starijih osoba i važnosti izvaninstitucionalne podrške. Naglasak je stavljen na društveno uključivanje, volontiranje, prilagodbu na promjene u starijoj dobi te razvoj lokalne mreže podrške.

Obilježavanje Međunarodnog dana starijih osoba – Petrinja 2025.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana starijih osoba u Petrinji je organiziran cjelodnevni program ispunjen emocijama, druženjem i zajedništvom, u sklopu aktivnosti Kluba umirovljenika Petrinja.

Program je započeo preventivnim zdravstvenim mjerama u prostoru Gradskog društva Crvenog križa Petrinja, gdje su stariji sugrađani imali priliku dobiti osnovne informacije i savjete vezane uz očuvanje zdravlja. Aktivnost je bila iznimno dobro posjećena, što potvrđuje potrebu za kontinuiranim programima zdravstvene prevencije.

Nakon toga organizirana je zajednička šetnja od Centra novog života do Gradske munjare,

čime je simbolično povezan prostor djelovanja Kluba umirovljenika s javnim gradskim prostorom. U Gradskoj munjari (danas Gradskoj kavani) održano je druženje uz kavu i razgovor, uz prisustvo predstavnika Grada Petrinje i članova Povjerenstva za osobe starije životne dobi.

Večernji dio programa nastavljen je zabavnim sadržajem u POU Hrvatski dom Petrinja, gdje je organizirano druženje uz glazbu, ples i pjesmu. Velik odaziv sudionika i pozitivna atmosfera potvrdili su važnost ovakvih susreta za jačanje socijalne uključenosti i kvalitete života osoba starije životne dobi.

Program su zajednički organizirali Gradska udruga umirovljenika Petrinja, Udruga GRAK, Udruga Pomoć starijim osobama, Udruga Naš život, Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, Udruga BRAVO, Udruga Banija danas i Gradsko društvo Crvenog križa Petrinja, uz podršku Grad Petrinja.

Obilježavanje Međunarodnog dana starijih osoba u Petrinji nije bilo samo simbolično, već potvrda kontinuiranog rada i suradnje Povjerenstva za osobe starije životne dobi, udruga civilnog društva, Grada Petrinje i partnera tijekom cijele godine. Aktivnost je dodatno osnažila poruku da Petrinja sustavno promiče aktivno, dostojanstveno i uključivo starenje.

Velik broj sudionika i njihova poruka da žele ponavljanje ovakvih susreta najbolji su pokazatelj uspješnosti ove aktivnosti u okviru rada Kluba umirovljenika Petrinja.

Institucionalna podrška i strateški okvir

Osnivanje Kluba nadovezuje se na Odluku gradonačelnice o osnivanju Povjerenstva za osobe starije životne dobi Grada Petrinje (srpanj 2024.), kao savjetodavnog tijela za unapređenje kvalitete života starijih osoba. Time je osigurana strateška i dugoročna podrška razvoju programa usmjerenih na aktivno i dostojanstveno starenje.

Zaključak

Klub umirovljenika Petrinja u 2025. godini postao je važan prostor susreta, edukacije i međusobne podrške starijih sugrađana. Kroz partnersku suradnju, donatorsku podršku i aktivno uključivanje udruga civilnog društva, stvoren je održiv model zajedničkog djelovanja usmjeren na poboljšanje kvalitete života osoba starije životne dobi.

Projekt potvrđuje da zajedničkim djelovanjem lokalne samouprave, civilnog društva i građana možemo graditi Petrinju kao grad za sve generacije.

ZAŽELI za dostojan život u Petrinji

Za projekt „ZAŽELI za dostojan život u Petrinji“ odobrena su novčana sredstva Europskog socijalnog fonda plus kroz Programa “Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027.”, poziv: Zaželi – prevencija institucionalizacije, SF.3.4.11.01.

23. veljače 2024. potpisan je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, Kodni broj: SF.3.4.11.01.0166 između Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kao posredničkim tijelima i Građanskog aktivizma kao korisnika bespovratnih sredstava iz Europskog socijalnog fonda plus.

Ukupna vrijednost projekta je 742.500,00 EUR

Projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda plus u 100% iznosu. Iznos bespovratnih sredstava: Sredstva EU (85%), sredstva proračuna RH (15%)
Projekt ZAŽELI za dostojan život u Petrinji SF.3.4.11.01.0166 provodimo na području gradova Petrinje i Siska u trajanju od ukupno 36 mjeseci.

Razdoblje provedbe projekta: od 23.2.2024. do 23.2.2027.

Pružanje usluge potpore i podrške starijim osobama i osobama s invaliditetom započeo je 01.05.2024. i na taj datum zaposlili smo 15 djelatnica koje su pružale potporu i podršku u svakodnevnom životu za 105 starijih osoba i osoba s invaliditetom.

Cilj projekta:

Cilj projekta je povećanje socijalne uključenosti i prevencija institucionalizacije ranjivih skupina osiguravanjem dugotrajne skrbi.

Specifični cilj je pružanje usluge potpore i podrške u svakodnevnom životu starijim osobama i osobama s invaliditetom na području Grada Petrinje, Siska i pripadajućih sela i gradskih četvrti.

Aktivnosti projekta:

Zapošljavanje pružatelja usluga za najmanje 6 pripadnika ciljne skupine za:

- Organiziranje prehrane
- Obavljanje kućanskih poslova
- Održavanje osobne higijene
- Zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba
- Praćenje i kontrola izvršenih usluga
- Nabava i podjela paketa kućanskih i osnovnih higijenskih potrepština
- Komunikacija i vidljivost
- Upravljanje projektom i administracija

Rezultati:

Pruženo 1200 mjesečnih usluga potpore i podrške od strane 15 pružatelja usluga za 106 pripadnika ciljne skupine s pripadajućim paketom kućanskih i osnovnih higijenskih potrepština kroz projekt.

Projekt će se provoditi 36 mjeseci dok će se usluga potpore i podrške pružati kroz 33 mjeseca.

Podržane ciljne skupine koje će biti uključene u projekt i kojima će se omogućiti pružanje usluge potpore i podrške u svakodnevnom životu su:

- Osobe starije od 65 godina
- Odrasle osobe s invaliditetom

Glinena priča

Vrijeme provedbe projekta je 26.7.2024. - 26.7.2025.

Vrijednost projekta: 8.000,00 EUR

Partner u projektu je Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije.

Projekt Glinena priča financira Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske.

Projekt je nastavak aktivnosti iz 2024.

U ovom ćemo projektu u rad Keramičkog ateljea Petrinja aktivno smo uključili 17 osoba s invaliditetom koje žive u Petrinji i Sisku te javnosti poslati poruku kako je kultura neizostavni dio razvoja svake osobe, pa tako i osobe s invaliditetom.

Ruke koje oblikuju

Vrijeme provedbe projekta je 1.8.2025. – 31.7.2026.

Vrijednost projekta: 7.000,00 EUR

Partner u projektu je Dom za odrasle osobe Petrinja.

Projekt financira Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske.

Projekt aktivno uključuje osobe s invaliditetom kao stvaratelje kulturnih i umjetničkih sadržaja, promiče njihove kreativne, umjetničke i intelektualne sposobnosti te senzibilizira javnost za njihov umjetnički rad.

Cilj i obuhvat projekta

Projekt omogućuje ravnopravno uključivanje 15 osoba s invaliditetom s područja Petrinje i Siska u umjetničke i kulturne sadržaje u Petrinji, kroz prilagodbu aktivnosti Keramičkog ateljea Petrinja kako bi bio u potpunosti dostupan ciljnoj skupini.

Aktivnosti se provode u prostoru Keramičkog ateljea Petrinja, zajedno s ostalim korisnicima i volonterima, koji pružaju stručnu i tehničku podršku. Time se potiče inkluzivno okruženje u kojem su svi sudionici ravnopravni stvaratelji.

Nastavak dobre prakse

Projekt „Ruke koje oblikuju“ nastavak je projekta „Glinena priča“ provedenog 2024./2025. godine. Korisnici Dom za odrasle osobe Petrinja već niz godina sudjeluju u radno-okupacijskim terapijama, a kroz keramičko stvaralaštvo dodatno su razvili kreativnost, motoričke vještine, osjećaj postignuća i socijalnu uključenost.

Partnerska ustanova osigurava prijevoz korisnika, čime je omogućena redovita i kontinuirana provedba aktivnosti.

Provedene i planirane aktivnosti: redovite inkluzivne keramičke radionice; prilagodba prostora i rada potrebama korisnika; nabava opreme i materijala za rad; izrada unikatnih keramičkih predmeta; javna prezentacija i izlaganje radova na lokalnim manifestacijama; sudjelovanje i prezentacija radova na manifestaciji FLIK; dodjela diploma i uvjerenja o sudjelovanju.

Izlaganjem radova na lokalnim manifestacijama omogućuje se: promocija stvaralaštva osoba s intelektualnim i psihičkim teškoćama; podizanje svijesti javnosti o njihovim talentima i mogućnostima; jačanje povezanosti s lokalnom zajednicom.

Društveni učinak

Projekt doprinosi razvoju inkluzivne kulture u Petrinji, gdje osobe s invaliditetom nisu samo korisnici socijalnih usluga, već aktivni sudionici i kreatori kulturnog života grada.

Kroz umjetnički rad sudionici razvijaju samopouzdanje, osjećaj pripadnosti i osobnog postignuća, dok zajednica dobiva priliku upoznati njihove sposobnosti kroz konkretne, vidljive rezultate rada.

Zaključak

„Ruke koje oblikuju“ potvrđuje dugogodišnju posvećenost Udruge GRAK inkluziji i dostupnosti kulture svima. Projekt predstavlja važan korak u osnaživanju osoba s invaliditetom kroz umjetnost te doprinosi stvaranju otvorene, solidarne i kreativne zajednice.

Program individualnog javnog rada

Individualni javni rad (21. srpnja 2025. – 20. srpnja 2026.)

Projekt financira HZZ iz sredstava državnog proračuna

U razdoblju od 21. srpnja 2025. do 20. srpnja 2026. Udruga GRAK provodi program Individualnog javnog rada u prostoru Kluba umirovljenika Petrinja. Program se provodi kao mjera zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba te istodobno predstavlja izravan doprinos lokalnoj zajednici.

U okviru mjere zaposlena je Irena Čizmić na radnom mjestu administratorice. Aktivnosti se provode od ponedjeljka do petka, u vremenu od 9:00 do 13:00 sati.

Svrha i aktivnosti programa

Program je usmjeren na pružanje administrativne i savjetodavne podrške osobama starije životne dobi i drugim građanima kojima je potrebna pomoć u svakodnevnim administrativnim postupcima.

Korisnicima se pruža pomoć pri: sastavljanju dopisa, zamolbi i žalbi; ispunjavanju obrazaca i komunikaciji s institucijama; kopiranju, skeniranju i ispisu dokumentacije; informiranju o pravima i dostupnim uslugama.

Time se starijim osobama olakšava pristup javnim uslugama, smanjuje administrativna opterećenost te jača njihova samostalnost i sigurnost.

Obostrana korist mjere

Program ima dvostruku vrijednost.

S jedne strane, omogućuje zapošljavanje dugotrajno nezaposlene osobe, čime se potiče radna aktivacija, stjecanje novih kompetencija i jačanje profesionalnog iskustva. Time mjera javnog rada ostvaruje svoju temeljnu svrhu – povećanje zapošljivosti i reintegraciju na tržište rada.

S druge strane, lokalna zajednica dobiva konkretnu, dostupnu i svakodnevnu administrativnu podršku, osobito važnu za starije sugrađane koji se često suočavaju s izazovima digitalizacije i složenih procedura.

Ovakav model pokazuje kako mjere zapošljavanja mogu imati snažan društveni učinak, povezujući socijalnu politiku i potrebe zajednice.

Zaključak

Provedba programa Individualnog javnog rada dodatno je osnažila djelovanje Kluba umirovljenika Petrinja kao mjesta podrške i praktične pomoći građanima. Istodobno, omogućila je radnu aktivaciju i profesionalni razvoj zaposlenice uključene u mjeru.

Program predstavlja primjer dobre prakse u povezivanju zapošljavanja, socijalne uključenosti i razvoja lokalne zajednice, u skladu s vrijednostima i misijom Udruge GRAK.

Ostale aktivnosti

Uključeni smo i u ostale segmente u zajednici.

Naši članovi su aktivni članovi zajednice, imamo predstavnike u raznim segmentima, tijelima i radnim skupinama u Gradu Petrinji i šire.

Travanj 2025.

Povodom svečanog otvorenja Centra za mlade „Laura“ 25. travnja 2025. godine, u obnovljenoj zgradi stare klaonice u Petrinji, organizirana je prigodna izložba radova Keramičkog ateljea Petrinja, koji djeluje u okviru Udruge GRAK.

Izložba je bila sastavni dio programa otvorenja te je predstavljala presjek dosadašnjeg rada ateljea – od uporabne keramike do umjetničkih i eksperimentalnih formi. Posjetitelji su imali priliku vidjeti radove članova ateljea, polaznika radionica i volontera, čime je javnosti predstavljen kontinuirani razvoj keramičkog stvaralaštva u Petrinji.

Poseban naglasak stavljen je na: očuvanje tradicijskog petrinjskog lončarstva; povezivanje tradicije i suvremenog izraza; inkluzivnost i otvorenost ateljea prema različitim dobnim i društvenim skupinama.

Izložba je imala višestruki značaj. S jedne strane, simbolično je označila ulazak Keramičkog ateljea u novi, dugoročno osigurani prostor unutar Centra za mlade „Laura“. S druge strane, potvrdila je njegovu ulogu kao važnog kulturnog i edukativnog sadržaja grada.

Brojni posjetitelji – predstavnici institucija, udruga, građani i mladi – iskazali su interes za uključivanje u rad ateljea, čime je otvorenje dodatno doprinijelo vidljivosti i daljnjem razvoju programa.

Izložbom je potvrđeno da Keramički atelje Petrinja nije samo radionica, već prostor susreta, stvaranja i prijenosa znanja, koji aktivno doprinosi kulturnoj revitalizaciji Petrinje i razvoju Centra za mlade kao mjesta okupljanja različitih generacija.

Svibanj 2025.

20. svibnja, 2025. godine sudjelovali smo u održavanju okruglog stola na temu „Razvoj turističke i kulturne destinacije temeljen na lončarskoj baštini“. Okrugli stol održan je u Petrinji, u Centru za mlade Laura, a u njemu su sudjelovale: Tatjana Horvatić, voditeljica Službe za pokretnu, etnografsku i nematerijalnu kulturnu baštinu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Sandra Ban, interdisciplinarna umjetnica uz dominaciju kiparstva kroz medij keramike i skulpturalnog slikarstva, Ana Aleksić Pezelj, pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Petrinje, Palma Miličević, predsjednica udruge GRAK – Građanski aktivizam i voditeljica Keramičkog ateljea Petrinja i Kristina Suppe, direktorica Turističke zajednice Grada Petrinje. Svaka od sugovornica govorila je o svom doprinosu, uključenosti,

doživljaju, podršci i stavu o FLIK-u, festivalu lončarstva i keramike, zaštiti lončarstva na području Petrinje kao nematerijalnoga kulturnog dobra, Europskoj ruti keramike Vijeća Europe te načinima financiranja petrinjskoga nematerijalnog kulturnog dobra. Snimljeni razgovor bit će montiran i emitiran uoči FLIK-a, kao najava ovogodišnjeg jedinstvenog i posebnog petrinjskog festivala.

Listopad 2025.

LAG Zrinska gora – Turopolje je od 22. do 24. listopada 2025. organizirao studijsko putovanje u Austriju, u regiju Burgenland, namijenjeno članovima i dionicima s područja poljoprivrede, ruralnog razvoja, turizma, lokalne samouprave i civilnog sektora. Na putovanju su sudjelovale Palma Miličević i Manda Šalić, predsjednica i dopredsjednica Udruge GRAK.

Cilj putovanja bio je upoznati primjere dobre prakse u Austriji te razmijeniti iskustva vezana uz razvoj ruralnih područja putem LEADER programa.

Prvog dana studijskog putovanja obilazili smo proizvođače vina koji vino prerađuju i čuvaju u neobičnim “podrumima”. Zapravo se radi o tradicionalno izgrađenim kućicama od gline, drveta i slame u selu Hagensdorf. Voditelji austrijskog LAGa i lokalni proizvođač vina su nam pokazali kako njihova prekrasna, gospodarski slabo razvijena zajednica, koristi tradiciju proizvodnje vina za razvoj turizma.

Drugog dana studijskog putovanja posjetili smo Stoob, malo mjesto (1.390 stanovnika) Burgenlandu koje se ponosi lončarskom tradicijom. Od sredine 19. stoljeća imaju lončarski ceh. Svaka četvrta obitelj je bila lončarska. Stoob danas ima samo jednog lončara ali općina ima muzej lončarstva, jedinu školu keramike u Austriji, tvornicu keramike i sl.

U nastavku dana posjetili smo BUZ Neutal, neprofitnu organizaciju koja provodi edukaciju odraslih, uglavnom mladih i ljudi iz teže zapošljivih skupina. Zavod za zapošljavanje im šalje nezaposlene osobe koje oni onda educiraju za zanimanja u područjima elektrotehnike, obrade metala, IT-a i ugostiteljstva. U tim prekvalifikacijama sudjeluju ljudi iz različitih, dobi, životnih situacija i obrazovnih sredina. Cilj je učiniti obrazovanje dostupnim svima, posebno u ruralnim područjima, te individualno odgovoriti na potrebe sudionika.

Posjetili smo i zanimljivu udrugu. BFI Oberwart ne profitna organizacija koja zna da je važno mlade naraštaje podučavati deficitarnim zanimanjima. Oni to rade na inovativan i zabavan način. Kroz projekt BerufeWerkstatt djecu na razigran način upoznaju s različitim profesijama u tehničkom, obrtničkom i turističkom sektoru.

Studeni 2025.

Udruga GRAK sudjelovala je na Završnoj konferenciji programa Impact4Values, održanoj 3. i 4. studenoga 2025. godine u Zagrebu (Hotel International), pod naslovom “Civilno društvo u Hrvatskoj – od preživljavanja do strategije”.

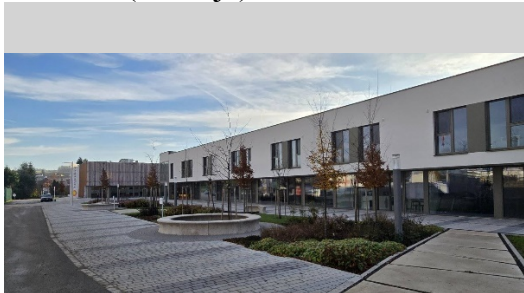
Tijekom dva dana ispunjenih razgovorima, primjerima iz prakse i zajedničkim promišljanjima, sve se jasnije iskristalizirao odgovor na pitanje: “Može li civilno društvo u Hrvatskoj i regiji prijeći iz faze preživljavanja u fazu strateškog djelovanja?” Odgovor je – može, ali samo zajedno.

Reality Check: Cash · People · Space podsjetio nas je na tri ključne točke pritiska koje oblikuju rad organizacija civilnog društva – financijsku nestabilnost, odlazak ljudi i sužavanje građanskog prostora. Upravo zato, promjena nije samo pitanje sredstava, već i načina na koji djelujemo, povezujemo se i učimo jedni od drugih.

U sklopu Lightning Talks sesija predstavljene su inspirativne priče organizacija koje su kroz različite krize gradile otpornost i povjerenje – vrijednosti koje nadilaze projekte i rokove. U ime Udruge GRAK, Manda Šalić podijelila je priču “Što smo naučili kad smo skoro pukli?” – otvoreno iskustvo o izazovima i lekcijama koje su nas oblikovale, a koje mogu biti korisne i drugim organizacijama koje traže put prema održivosti i smislenom djelovanju.

Stručno usavršavanje u Austriji o izradi keramike

Palma Miličević je sudjelovala na stručnoj edukaciji u Stoobu (Štuma) u saveznoj državi Gradišće (Austrija). Na stručnom usavršavanju je bila od 10.-14. studenog 2025.

Fotografije prikazuju CERAMICO CAMPUS, jedinu strukovnu škola u Austriji specijaliziranu za izradu pločica, keramike i peći. Smještena u gradu Stoobu u središnjem Gradišću, regiji koja je desetljećima poznata kao keramičko srce Austrije.

Uz prostrane radionice s modernim strojevima i alatima za izradu keramike, nedavno je uređena zgrada gdje je uz učionice organiziran smještaj i kao i menza za polaznike škole keramike.

Palma je sudjelovala u intenzivnoj petodnevnoj stručnoj obuci u Stoobu koju organizira upravo CERAMICO, renomirani keramički centar Austrije u suradnji s austrijskim Federalnim cehom građevinske industrije.

Službeni naziv programa edukacije je „Formen, Glasieren und Brennen von keramischen Ziergegenständen“, a pružila je vrijedna znanja o oblikovanju, glaziranju i pečenju keramičkih ukrasnih predmeta. Predavanja su provedena kroz 5 dana, od 9.00-16.00 sati. Obzirom da je Palma voditeljica Keramičkog ateljea Petrinja, edukacije je bila prilika da

stekne znanja i vještine koje ću u narednim danima prenijeti drugim ljudima u našoj zajednici.

Posebno korisna bit će nova saznanja o formuliranju glazura i vođenju pečenja, koja će omogućiti sigurnije i kvalitetnije rezultate u izradi keramike.

Prosinac 2025.

Obilježavanje Međunarodnog dana volontera

U našoj je udruzi Međunarodni dan volontera veliki praznik. Okupimo svoje volontere, podijelimo im zahvalnice, nazdravljamo za ranije uspjehe i za neke buduće aktivnosti u kojima ćemo opet zajedno stvarati pozitivne promjene u zajednici

U ovoj smo godini imali 21 volontera koji su pomagali u radu udruge, promociji na društvenim mrežama, u Klubu umirovljenika, a najviše u radu Keramičkog ateljea Petrinja koji je otvoren 5 dana u tjednu, a nema zaposlenika.

Naša naj volonterka ove godine je Sonja Rokić. Dežurala je u ateljeu, vodila radionice u vrtiću i domu umirovljenika, radila je na meketi grada, vodila radionice u Glinenom laboratoriju itd.

Prije 10 godina smo osnovani kao volonterska organizacija pa ne čudi što danas u našoj udruzi volontiraju i zaposlenici izvan svog radnog vremena, kao i predsjednica udruge.

Božićni domjenak zaposlenika i volontera Udruge GRAK

Okupili smo se kako bismo – uz puno smijeha, dobre hrane i još boljeg raspoloženja – zahvalili svima koji daju izniman doprinos radu Udruge GRAK: od zaposlenika do naših dragocjenih volontera.

Iza nas je godina puna aktivnosti, rada s potrebitima, kreativnosti i rezultata na koje možemo biti ponosni. A kako i priliči blagdanskome druženju – darovi su bili obvezni!

Svatko je donio poklon, označili smo ih brojevima, a zatim izvlačili brojeve uz onu dječju nestrpljivost: “Je li to moj?”

Radost otvaranja, smijeh zbog sitnica i iskreno veselje podsjetili su nas da je najvrjedniji dar – zajedništvo.

Smijali smo se, družili, fino pojeli i još ljepše ispratili ovu uspješnu godinu.

2025. ispraćamo s osmijehom, a 2026. neka nam krene u istom, kreativnom i toplom smjeru!

Izvršni odbor Udruge GRAK

1. Palma Miličević, predsjednica udruge
2. Manda Šalić, dopredsjednica udruge
3. Nina Fićur Feenan, članica udruge
4. Silvio Radošević, član udruge
5. Ante Čakarić, član udruge

Djelatnici Udruge GRAK

1. Anušić Mirjana
2. Čizmić Irena
3. Čerkez Ankica
4. Debeljak Dijana
5. Gagula Nada
6. Jandrić Ljiljana
7. Kožul Slavica
8. Mitrović Janja
9. Polak Mitra
10. Prečanica Nikolina
11. Prečanica Tea
12. Radman Marica
13. Radman Mirjana
14. Radošević Katica
15. Šako Ljiljana
16. Šalić Gordana
17. Šalić Manda
18. Uvalić Mirna

Baza volontera i Baza organizatora volontiranja

Udruga GRAK je u 2025. godini nastavila s održavanjem baze volontera, u kojoj je upisano 21 građanin koji su iskazali interes za volontiranjem a koji su tijekom godine ostvarili 1238 volonterska sata kroz 5 volonterskih programa.

Udruga GRAK kontinuirano objavljuje iskaze interesa i potrebe za volonterima koje GRAK upućuju i u druge neprofitne organizacije s područja grada Petrinje. Pozivi za volontiranje, volonterima upućuju se putem Facebook, Instagram i web stranica. Zainteresirani građani koji su iskazali interes za volontiranje dobivaju informacije o potencijalnim volonterskim programima u zajednici.

Volonteri Udruge GRAK (dugoročni)

1. Barić Gordana
2. Dejanović Višnja
3. Ficur Feenan Nina
4. Jakovović Roberta
5. Miličević Palma
6. Radošević Silvio
7. Sabolić Dijana
8. Tarabić Vera
9. Žinić Marijana